

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 1 Şubat 2026

Sayı: 16807

40136

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **01/02/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Kültür ve turizm hizmetleri, tüm yurttaşlarımızın ayırt etmeksizin toplumsal yaşama katılımının, kültürel mirasla bağ kurmasının ve kişisel gelişim süreçlerinin temel unsurlarından biridir. Ancak körler ve görme engelli vatandaşlarımız açısından Türkiye'de müzeler, ören yerleri, tarihi mekânlar ve kültürel alanların büyük bir bölümünün erişilebilir olmaktan uzak olduğu konusunda tarafıma çok sayıda bilgi, şikâyet ve talep gelmektedir. Fiziksel erişimle birlikte, bilgilendirme, yönlendirme ve deneyimleme süreçlerinde görme engellilerin ihtiyaçlarını dikkate alan düzenlemelerin yetersizliği, bu vatandaşlarımızı kültürel yaşamın ve turizmin dışına itmektedir.

Türkiye'nin en çok ziyaret edilen müze ve ören yerlerinde bilgilendirme panoları, yönlendirme levhaları, sergi anlatımları ve rehberlik hizmetleri ağırlıklı olarak görsel unsurlara dayanmaktadır. Braille alfabeli bilgilendirme panolarının, sesli rehber sistemlerinin, dokunsal haritaların ve betimleyici anlatımların sınırlı olması; görme engelli bireylerin kültürel mirasa bağımsız biçimde erişimini engellemektedir. Bu durum, kültürel yaşama katılımın bir hak olduğu gerçeğiyle bağdaşmamaktadır. Körler ve görme engelli bireyler için erişilebilirlik yalnızca

rampalar veya fiziksel düzenlemelerle sınırlı değildir. Bilginin erişilebilir formatta sunulması, yön bulmayı kolaylaştıran dokunsal yüzeyler, sesli yönlendirme sistemleri ve bu alanda eğitim almış personel, kapsayıcı bir kültür politikasının vazgeçilmez unsurlarıdır. Bu bağlamda,

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı veya Bakanlık denetiminde bulunan müze, ören yeri ve kültürel mekânlarda körler ve görme engelli bireyler için Braille alfabesi ile bilgilendirme panoları, sesli rehberler, dokunsal haritalar veya benzeri erişilebilirlik uygulamaları hangi düzeydedir? Bu uygulamaların bulunduğu mekânlar hangileridir?
2. Türkiye'nin en çok ziyaret edilen müze ve ören yerlerinde görme engelli bireylerin bağımsız hareket edebilmesini sağlayacak yönlendirme sistemleri ve düzenlemeler bulunmakta mıdır? Bu konuda Bakanlığınızın belirlediği asgari erişilebilirlik standartları nedir ve bu standartlar ilgili STK'lar ile ortak çalışarak mı belirlenmiştir?
3. Bakanlığınıza bağlı müze ve ören yerlerinde görev yapan personel arasında, körler ve görme engelli bireylerle iletişim ve rehberlik konusunda eğitim almış personel sayısı kaçtır? Bu personele yönelik düzenli hizmet içi eğitim programları yürütülmekte midir?
4. Bakanlığın resmî internet siteleri, müze ve ören yeri tanıtım sayfaları ve dijital biletleme sistemleri, görme engelli bireylerin erişimine uygun olarak sesli betimleme, ekran okuyucu uyumu ve erişilebilir tasarım kriterlerini karşılamakta mıdır?
5. Kültür ve turizm alanlarında körler ve görme engelli bireylerin kültürel deneyimi bağımsız biçimde yaşayabilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen veya planlanan özel projeler bulunmakta mıdır?
6. Kültürel miras alanlarında erişilebilirlik konusunda yapılan uygulamaların, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ve ulusal engelli mevzuatı ile uyumu Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
7. Körler ve görme engelli vatandaşlarımızın kültür ve turizm hizmetlerine eşit erişimini sağlamak amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli somut hedefler, bütçe ve uygulama takvimi içeren bir eylem planı bulunmakta mıdır?
8. Tarafınıza CİMER aracılığı ile ulaşan; görme engelli ve kör vatandaşlarımızın şikâyet ve talepleri ne ölçüde değerlendirilmiştir? Son 5 yılda bu şikâyetlerin sayısı kaçtır?